

Kicu Lluy

En llegir els crèdits de la pel·lícula *Chocolat*, no passa desapercebuda la presència d'un llinatge de forta ressonància que ens resulta familiar, molt proper a les nostres arrels illenques. Potser es tracta d'una intèrpret d'origens catalans, pensem de cop i volta. I tant que sí! Hélène Cardona simbolitza les velles essències culturals del Mediterrani, de l'Occidental i l'Oriental, perquè és filla de pare eivissenc —l'escriptor Josep Manuel Cardona Montero— i mare grega. Nasceu a França, educada a diverses capitals europees i resident des de fa anys als Estats Units, primer a Nova York i després a Los Angeles, aquesta actriu de bellesa clàssica, políglota i posseïdora d'una privilegiada gargamella ha esdevingut una emigrant per voluntat pròpia al cor mateix de la macroindústria del cel·luloide. «La veritat és que em sento una mica de tots els llocs del món. He viscut a Suïssa, Itàlia, Anglaterra, Àustria, Alemanya, als Estats Units i, per descomptat, a Espanya, i conservo uns bons records d'aquests indrets», assegura la jove, que prefereix no confessar la seva edat¹.

El seu gran domini lingüístic —parla alemany i italià, a més d'anglès, francès, grec i castellà— i una formació acadèmica extraordinària l'han transformat en una artista d'amplis recursos. Doble llicenciada en filologia anglesa i espanyola per la Sorbona, Hélène Cardona es mou amb desimboltura davant les càmeres, de cinema i televisió, però també sobre els escenaris i dins els locutors. «He cursat la carrera de piano al Conservatori de Ginebra i la sala Pleyel de París. En realitat, la meua vocació ha estat sempre el teatre. Vaig graduar-me el 1989 a l'*American Academy of Dramatic Arts* de Nova York i a continuació vaig inscriure'm a l'*Actors' Studio*². De fet, mai no he deixat de banda el teatre, ni tan sols quan vaig començar a treballar per al cinema i la televisió», explica Cardona, que ha actuat a algunes de les més prestigioses companyies nord-americanes (*Ubu*, *Players' Club*, *Naked Angels*).

Expressió de l'elegància sofisticada, el seu rostre serè i d'ulls de mirada ma-

lencònica i trista encara és poc conegut més avall dels Pirineus, però les seves aparicions a cintes tan destacades com *Billboard Dad* (Henriette era el paper que feia al film d'Alan Metter), *Mumford* (Candy Heskin, a les ordres de Lawrence Kasdan) i, sobretot, *Chocolat* (brillant caracterització de la perruquera Françoise Fuffi Drou, dirigida pel suec Lasse Hallström) vaticinen un futur no llunyà ple de satisfaccions professionals. Darrera una aparent fragilitat s'amaga de debò una persona que té iniciativa i les idees clares: «Fou una casualitat anar-me'n a Los Angeles, atès que Nova York era una ciutat que exercia sobre mi una atracció difícil de resistir i, a més, s'adaptava bé al meu temperament. En principi, Ca-

lifornia no representava el meu somni i, de fet, no hi pensava romandre gaire temps. El que succeeix és que Santa Mònica m'ha acabat de captivar. Ara hi estic a gust. La meua passió actual és el cinema i vull fer tota la feina que em sigui possible».

No marxen entrebancades les coses, almenys des de mitjan els noranta ençà. Durant els últims sis anys, Cardona ha actuat a set produccions, dues d'elles en qualitat de vocalista, una xifra reduïda que demostra el seu zel per no caure a les urpes del comercialisme més extrem. Llevat de *Billboard Dad* (1998), *Mumford* (1999, amb Loren Dean, Jason Lee i Hope Davis) i la magnífica *Chocolat* (2000, amb Juliette Binoche, Johnny Depp, Lena Olin i

el català Alfred Molina³, l'actriu gal·la va deixar constància de la seva classe interpretativa a *Final* (2001), la cinta de Campbell Scott, i de la seva categoria com a cantant a *Serendipity* (2001).

Tampoc és desdenyable el seu trànsit per la pantalla petita, en què ha participat a sèries prou conegudes com ara *Las nuevas aventuras de Robin Hood* i *Ley y Orden*. Així mateix, la polifacètica i, val a dir-ho, sorprenent Hélène Cardona —que també balla, munta a cavall i practica ioga— ha desenvolupat una notable activitat literària, paral·lela i complementària a les seves inquietuds cinèfiles, que fins el moment s'ha traduït en la publicació de tres obres de poesia i prosa titulades *Ploughing the Cosmos*, *The Magician's Journey* i *Chrysalis*. La seva capacitat per dur a terme qualsevol projecte que es plantegi no coneix límits. «Mentre arriben les ofertes per a noves pel·lícules, em dedico als enregistraments de la meua veu, doblatges o gravacions en què no calgui aportar la imatge,

jocs de vídeo o *cartoons*, dibuixos animats. I preparo el proper llibret de poesia», anuncia.

No dissimula, emperò, les ganes de rodar a Espanya. Admiradora de Luis Buñuel, exponent de la història en lletres majúscules del setè art, Cardona no descarta filmar alguna vegada sota les instruccions de Carlos Saura, Fernando Trueba, José Luis Garci, Alejandro Amenábar i, «per suposat», Pedro Almodóvar. En canvi, a l'hora de referir-se als hipotètics companys, tan sols esmenta un nom llegendari: «M'encanta Fernando Fernán Gómez». Admet amb la major de les sinceritats el seu desconeixement del cinema francès d'avui dia per manca de contactes professionals, tot i que recorda emocionada l'actuació que va firmar a *Chocolat*, «una pel·lícula màgica per a mi a causa de tot el que la va envoltar: el realitzador, els actors, el rodatge a diverses localitzacions de França i Anglaterra. Fou molt polit, tot allò».

L'Hélène no és dona que es deixi vèncer per la nostalgia, encara que s'

ha proposat, entre els seus objectius d'enguany, tornar a l'illa natal del seu pare després d'una absència llarguíssima. «Hi vaig anar quan era una criatura. Em fa molta il·lusió». Serà el retorn a les seves circumstàncies mediterrànies, que mai no ha pogut ni volgut oblidar. 🎬

(1) Entrevista efectuada en llengua castellana i per correu electrònic des de Los Àngeles. En efecte, la pàgina d'Internet d'aquesta actriu no revela la data del seu naixement. Això sí, la biografia inclou unes excel·lents fotografies. Vegi's l'adreça www.helenecardona.com.

(2) Va compartir les ensenyances d'aquest centre amb Ellen Burstyn i Sondra Lee, entre d'altres intèrprets.

(3) Féu el convincent paper de Diego Rivera al film nord-americà *Frida* (2002), protagonitzat per Salma Hayek.